

V Litve sa mediácia v občianskoprávných sporoch (vrátane rodinnoprávných sporov) upravuje v zákone Litovskej republiky o mediácii (nová verzia tohto zákona nadobudla účinnosť 1. januára 2019). Zákon o mediácii sa uplatňuje na riešenie vnútroštátnych a medzinárodných občianskoprávných sporov a vykonáva sa ním smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/52/ES z 21. mája 2008 o určitých aspektoch mediácie v občianskych a obchodných veciach.

Mediácia je postup riešenia občianskoprávných sporov, v rámci ktorého pomáha stranám pri zmierlivom riešení sporu jeden alebo viacerí mediátori (nestranné tretie osoby). Strany môžu využiť túto metódu v prípade sporov, ktoré sa ešte nepredložili súdu (mimosúdna mediácia), ako aj v prípadoch, ktoré už prerokúva súd (súdna mediácia).

Využitie mediácie podlieha písomnej dohode strán sporu. Na použitie mediácie sa môžu strany dohodnúť iba v prípade tých sporov, v ktorých môžu v zmysle právnych predpisov uzavrieť dohodu o urovaní sporu. Mediátora spoločne menujú strany alebo ho môže na ich požiadanie menovať Služba štátom zaručenej právnej pomoci.

S účinnosťou od 1. januára 2019 môžu služby mediácie poskytovať iba osoby, ktoré úspešne vykonali osobitnú skúšku (s niekoľkými výnimkami), splnili ďalšie požiadavky stanovené v zákone (dobré meno, vysokoškolské vzdelanie, ukončenie odbornej prípravy na mediáciu) a sú zapísaní v zozname mediátorov Litovskej republiky. Zoznam mediátorov je zverejnený na webovom sídle Služby štátom zaručenej právnej pomoci (<http://vgpt.lrv.lt/>). Mediátori takisto musia spĺňať normy nestrannosti a profesionality. V závislosti od uzavretej dohody môžu mediátori poskytovať svoje služby za odplatu alebo bezplatne. Strany a mediátori sa môžu dohodnúť na metóde a postupe riešenia sporu. Ktorákoľvek zo strán môže od mediácie odstúpiť bez udania dôvodu. Je dôležité poukázať na skutočnosť, že začatie mediácie vedie k pozastaveniu plynutia premlčacích lehôt. Strany si potom zachovávajú svoje právo obrátiť sa na súd a žiadať o nápravu, aj keď spor nemožno vyriešiť zmierlivo. Ak strany s pomocou mediátora zmierlivo vyriešia spor, uzavrú dohodu o urovaní sporu. Po schválení súdom v zjednodušenom postupe je táto dohoda vykonateľná.

V zákone sa ako jedna z základných zásad mediácie ustanovuje aj zásada dôvernosti. Znamená to, že ak sa strany nedohodnú inak, musia spolu s mediátormi a správcami služieb mediácie uchovávať všetky informácie súvisiace s mediáciou v tajnosti, s výnimkou informácií potrebných na schválenie alebo vykonanie dohody o urovaní sporu uzavretej počas mediácie a informácií, ktorých neposkytnutie by bolo v rozpore s verejným záujmom. Týmto ustanovením sa zaisťuje, aby sa žiadne informácie poskytnuté v priebehu mediácie okrem uvedených výnimiek nemohli použiť proti strane, ktorá ich poskytla.

V zákone o mediácii sa upravujú podrobnosti povinnej a súdnej mediácie a disciplinárna zodpovednosť mediátorov.

Od 1. januára 2020 bude mediácia v rodinnoprávných sporoch povinná. V prípade, keď výber mediátorov zabezpečuje Služba štátom zaručenej právnej pomoci, sa povinná a súdna mediácia financuje zo štátneho rozpočtu (až do trvania šiestich hodín). Strany si zachovávajú právo vybrať si mediátora, ktorý poskytne služby povinnej mediácie, zo zoznamu mediátorov, ale v tomto prípade si musia za mediáciu zaplatiť samy.

Podľa Občianskeho súdneho poriadku podliehajú osoby, ktoré využili mediáciu, nižším poplatkom na súde.

Informácie o mediácii a súvisiacich právnych predpisoch nájdete na webovom sídle ministerstva spravodlivosti (v litovčine).

<http://tm.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-1/civiliniu-gincu-taikinamasis-tarpininkavimas-mediacija>

Informácie o mediácii na webovom sídle ministerstva spravodlivosti (v angličtine):

<http://tm.lrv.lt/en/fields-of-activity/mediation>

Posledná aktualizácia: 10/04/2020

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila

Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu.

Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.